

Järbo hembygdsförening Digidräkt

KJOLSÄCK

“HJÄRTAN”

*från Ovansjö
socken*



Beskrivning av originalet

Denna kjolsäck har en tillhörande liten lapp där det står: Gammal kyrkpung, senare använd till vardags. Gåva av Jonsas på åsen 1962, märkt 1829. Kjolsäcken är sydd av blåsvart kläde med applikationer i rött kläde samt med dekorativ flätsöm och kedjestygn. Kjolsäcken har kantats med sämskskinn som även baksidan är gjord av. Originalen har mössen tyvärr festat loss på så den är rejält trasig och missfärgad. Kjolsäcken har en krok gjord av järn.

Detta mönster har fått namnet "Hjärtan" för sina applikationer. Att mönstret fått ett namn annat än bara "kjolsäck" är för att vi nu har så många mönster till alla dessa fina kjolsäckar från Ovansjö uppe på digidräktsidan att det blir svårt att hålla ordning på alla!

Materialförslag

Tyg:

Blåsvart kläde till övre och nedre framstycket.

Bakstycke och kantband i sämskskinn.

Foder till nedre framstycket i troligen mörkblått linnetyg - det är inte mycket kvar och det som är där är väldigt missfärgat.

Applikationer i rött kläde.

Tråd:

Oblekt lintråd 35/2 till konstruktion samt fastsättning av applikationerna.

Lite mörkare oblekt eller väldigt ljust brun 40/2 eller 50/2 lintråd till flätsöm och kedjestygn.

Grövre oblekt 20/2 tråd till kroken.

Sömsätt:

Efterstygn, fällstygn, kedjestygn och flätstygn.

Övrigt:

Bivax för att vaxa lintråden.

Köp av materialsats:

Gunilla Humble - humblegunilla@gmail.com

För beskrivning av stygn läs Ulla Centergran och Kicki Kirvall:

Folkdräkter förr och nu, Tradition och sömnad, LTs förlag.

Sömnadsbeskrivning

1. Läs och titta på alla sidorna från början till slut innan du börjar.
2. Klipp ut alla mönsterdelar utan sömsmån.
3. Lägg ihop yttertyget av mönsterdelen "Framstycke med applikationer" med det tillhörande fodret i linne. Kasta ihop delarna så de håller ihop. Lägg ut applikationerna enligt diagrammet. (Jag rekommenderar att du kastar fast applikationerna grovt innan du börjar syr fast dem med flätsöm. När du har sytt färdigt kan du ta bort kaststygnen.)
4. Sy fast applikationerna med glesa flätstygn. Till de små hjärtana ska de yttre stygnen ska gå precis utanför applikationen och de inre 3 mm in på hjärtat, så att sömmen blir 3 mm bred med 8 stygn per cm. På det större hjärtat sitter de inre stygnen drygt 4 mm in på applikationen så att sömmen blir knappt 5 mm bred med 6 stygn per cm - dvs något glesare sydd än de tre mindre. OBS Du syr genom alla lagren, applikation, kläde, och linne. Använd 35/2 lintråd.
5. Sy de 6 dekorativa flätsömmarna på framsidan - Rita ut linjerna från sidan med mall för sömmarna och använd dessa som guide - linjerna ligger i mitten av varje söm. Sy alla med den lite mörkare 40/2 lintråden - även 50/2 kan passa. Alla sömmarna har lite olika bredd och stygnantal.
Söm 1: 5 mm bred, 4-5 stygn per cm. Söm 2, 3 & 4: 3 mm bred, 4 stygn per cm. Söm 5: 3 mm bred, 6 stygn per cm. Söm 6: 2 mm bred, 5 stygn per cm.
6. Sy årtal på framstycket med applikationer. Sy kedjestygn, använd den tunnare lintråden som i förra steget. Ca 5 stygn per cm. Sy in dina initialer på det övre framstycket på samma sätt, även här 5 stygn per cm.
5. Klipp till kantremsan i skinn till överkanten på framstycket med applikationer. Lägg det räta mot räta och sy fast med efterstygn ca 0,5 cm in. Använd skinnål. Vik över skinnet till baksidan och sy fast med fällstygn mot linnefodret.
6. Kasta fast det blåsvarta övre framstycket på skinnet som ska bli väskans baksida. (OBS att det övre framstycket i blåsvart kläde inte täcker hela bakstycket, utan slutar lite nedanför kanten på applikationsdelen. Det övre framstycket är fastsytt med fällstygn på bakstycket, 3 stygn per cm.
7. Lägg ihop applikationsdelen mot bakstycket och kasta fast med grova stygn i kanterna.
8. Klipp till kantremsan som ska vara runt hela kanten och lägg räta mot räta med framsidan och sy fast med efterstygn 0,5 cm in. (Skinnet är böjligt och mjukt och följer kanten fint när du syr) Vik över skinnet till baksidan och sy fast med små fällstygn mot baksidans skinn. Fällstygn 2 stygn per cm.
9. Kjolsäcken har en krok gjord av järn - denna har jag inkluderat en mall på till den som är sugen på att försöka tillverka en. Kroken är fastsydd med grövre lintråd, ca 20/2.

Diagram

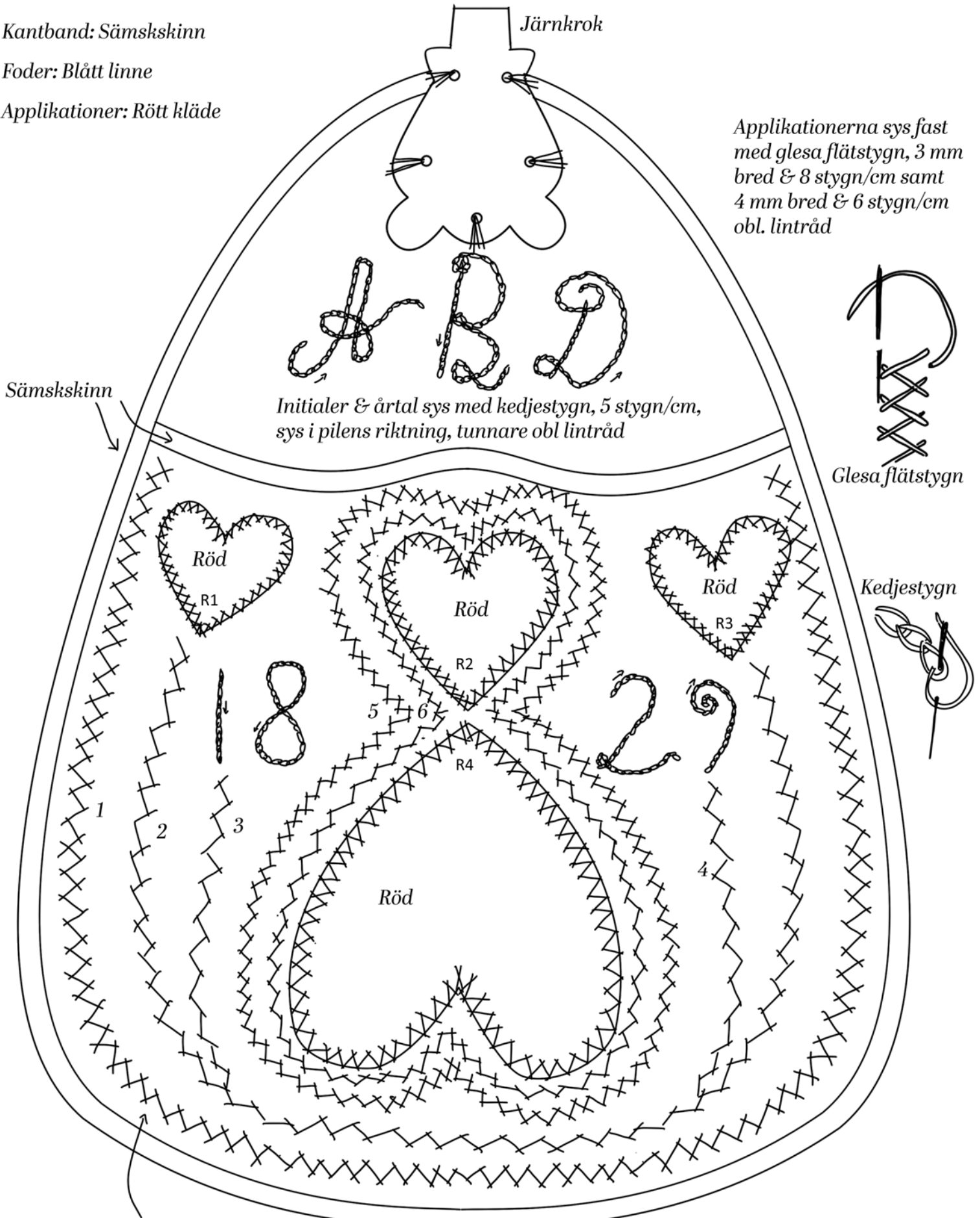
Framsida: Blåsvart kläde

Baksida: Sämskinn

Kantband: Sämskinn

Foder: Blått linne

Applikationer: Rött kläde



Applikationerna sys fast med glesa flätstygn, 3 mm bred & 8 stygn/cm samt 4 mm bred & 6 stygn/cm obl. lintråd

Initialer & årtal sys med kedjestygn, 5 stygn/cm, sys i pilens riktning, tunnare obl lintråd

Glesa flätstygn

Kedjestygn

1-6 dekorativ flätsöm (glesa flätstygn) i olika bredd/stygnlängd, se sömnadsbeskrivning. Tunnare oblekt lintråd

1 cm

Mönsterdelar

ÖVRE FRAMSTYCKE
x1 Blåsvart kläde

Trådriktning

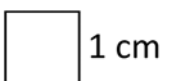
FRAMSTYCKE MED APPLIKATIONER
x1 Blåsvart kläde
1x Mörkblått linne

Trådriktning

1 cm

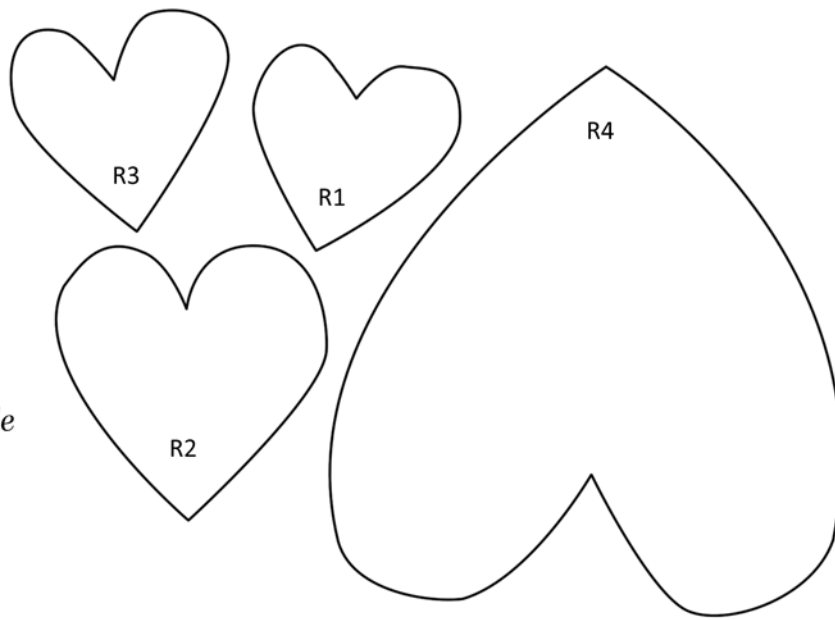
*BAKSTYCKE
x1 Sämskskinn*

Framstycket i ylle läggs ovanpå sämskskinnet & sys fast med grova fällstygn

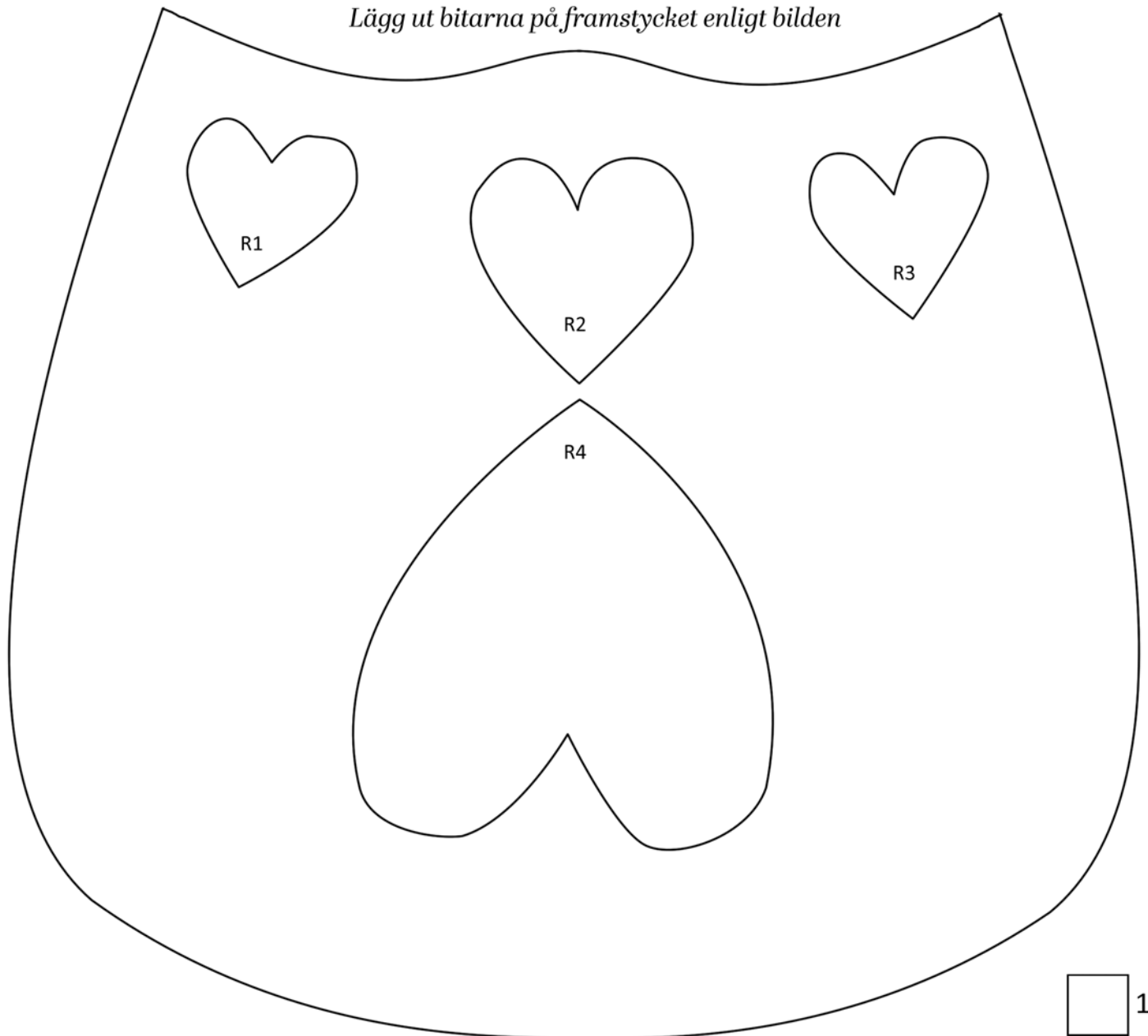


APPLIKATIONER
Klipp x1 av alla

Rött kläde

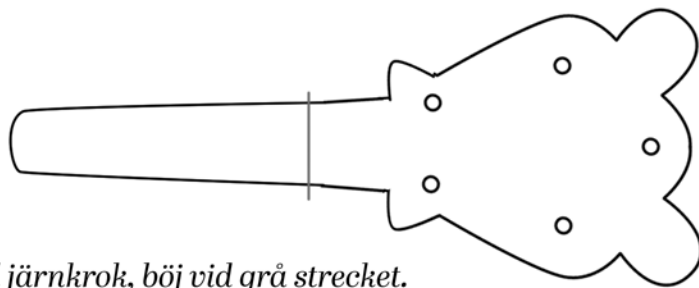
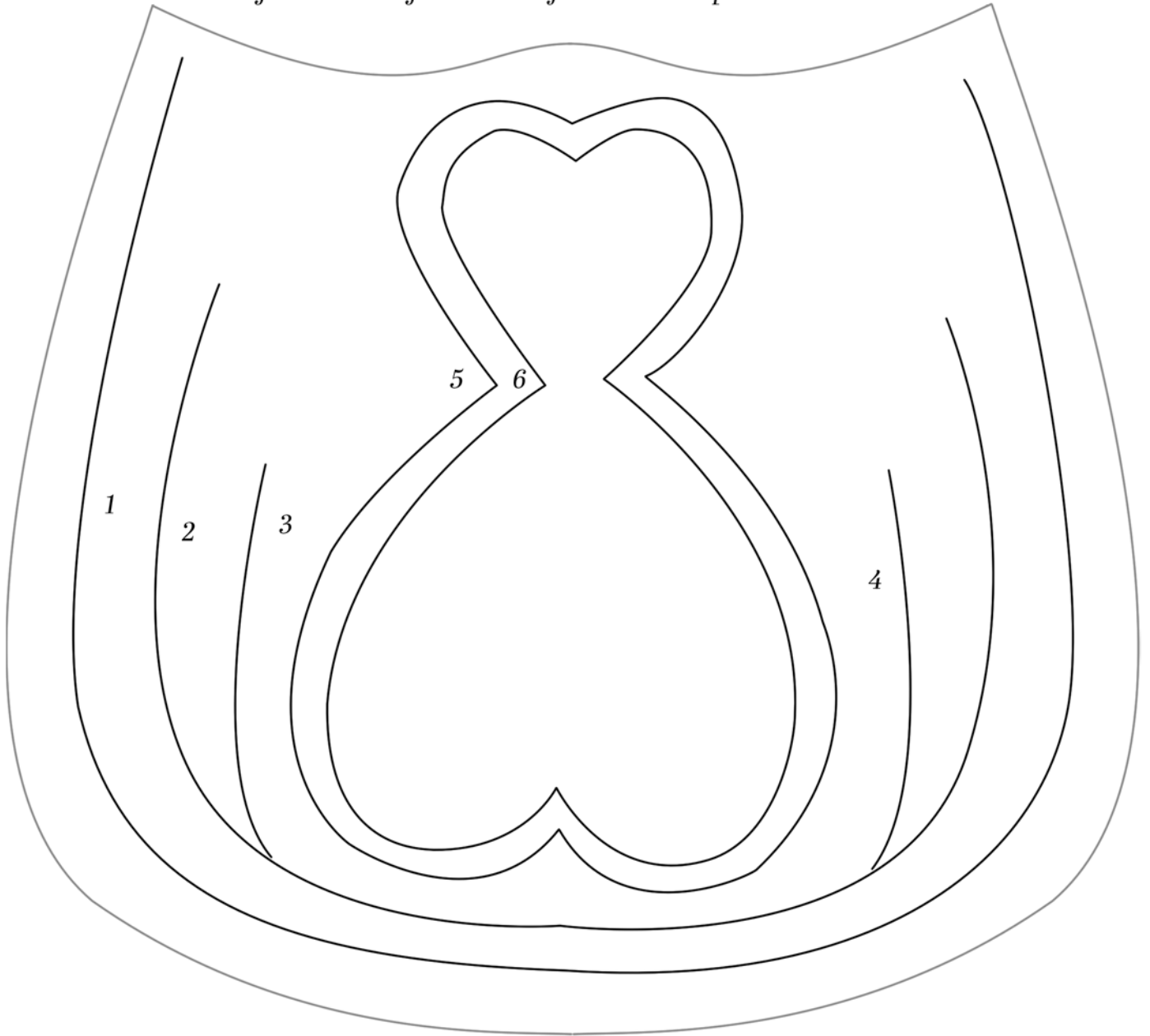


Lägg ut bitarna på framstycket enligt bilden



1 cm

Mall för dekorativ flätsöm - Linjerna nedan löper mitt i sömmarna



Mall till järnkrok, böj vid grå strecket.
Järnets tjocklek ca 2 mm

Bild på originalet



1 cm



1 cm